

Temes Actuals en Política d'Empresa (E/A/M 21871, IBE 21149)

Benito ARRUÑADA

Actualitzat el 23 d'abril de 2013

Objectiu

El curs analitza noves situacions empresarials aplicant coneixements d'Economia i Organització d'empreses que han estat estudiats en els graus de la UPF en Economia i Administració d'empreses. Es persegueix fomentar la capacitat de l'estudiant per aplicar aquests coneixements a la investigació i gestió de problemes reals, i per comunicar en un entorn professional les conclusions obtingudes.

Planificació temporal

	Week	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Week starts on	8-4	15-4	22-4	29-4	6-5	13-5	20-5	27-5	3-6	10-6
Mondays, 15:30*-17:00	-	T	T	T	T	T*	-	P1	P3	P5	
Tuesdays, 15:30*-17:00	-	T			T	T	T*	-	P2	P4	P6
Fridays, 16:00-17:30				Sd		Sd	St	Sd	St	St	P7
Fridays, 18:00-19:30				Sd		Sd	St	Sd	St	St	P8
Fridays, 19:30-21:00				Sd		Sd	St	Sd	St	St	P9
Notes:				Key:							
Week 1: April 8				T	Analytical methods (Arruñada)						
Classes in week 1 are postponed				Pi	Project presentations (Arruñada)						
No class in April 23 (Sant Jordi)				Sd	Seminars with project discussions						
(*) On week 6 classes start at 15:00				St	Seminars with thematic sessions						

Desenvolupament de les classes

- En les primeres setmanes, durant les classes de teoria (T), a més d'introduir el curs, configurar els equips de treball i presentar els diversos projectes, es discutiran diversos instruments analítics idonis per preparar els projectes. El contingut de les classes versarà sobre diversos blocs temàtics, el tractament dels quals es preveu iniciar en les següents setmanes:
 - Comportament, setmana 2.
 - Contractació, setmana 4.
 - Reforma del sector públic, setmana 5.
 - Altres temes, setmana 6.
- Els estudiants han d'haver preparat cada bloc temàtic per a la primera classe de la setmana en què es preveu iniciar la seva discussió.
- Els seminaris són de dos tipus, i es dediquen a la presentació pels estudiants i la discussió preliminar amb el professor (Prof. Tubau, els dies 26 d'abril, 10 de maig i 24 de maig) dels projectes (Sd) i a sessions temàtiques (St).
- Durant el curs 2012-2013, els seminaris temàtics (dates a confirmar) versaran sobre:
 - E-business (Prof. Gutiérrez, 17 i 31 de maig): i
 - Carrera professional (Prof. Masferrer, 7 de junio).
- Els estudiants han d'haver estudiat les lectures corresponents abans de cadascun dels seminaris temàtics.

6. Durant les tres últimes setmanes, cada classe de teoria es dedicarà a la presentació (30 minuts) i discussió d'un dels projectes (Pi).
7. L'horari de les classes de recuperació (dilluns o dimarts a continuació de la classe de teoria) és preliminar. El definitiu serà fixat tractant de minimitzar conflictes amb les classes d'altres assignatures.

Treball

1. Treball individual
 - a. Preparar abans de les classes teòriques les lectures i casos individuals, amb coneixement suficient per discutir-los i respondre les preguntes del professor.
 - b. Participar activament en les discussions de classe.
 - c. Preparar, presentar i defensar oralment una part substancial del projecte.
 - d. Participar activament en els seminaris temàtics (St).
2. Treball en equip sobre un dels projectes
 - i. Preparar amb els seus companys d'equip les presentacions preliminars en els (Sd) seminaris, així com presentar i discutir el plantejament i desenvolupament del projecte.
 - f. Preparar amb els seus companys d'equip la presentació i l'informe preliminar a lliurar el dia de la presentació oral (Pi).
 - g. Revisar substancialment, en fons i forma, l'informe, per lliurar ambdues versions, preliminar i definitiva, al final del curs.

Qualificació

1. Assistència i participació efectiva en les discussions de classe (35%).
 - a. Donada l'estructura del curs, l'assistència activa a classe és part integral del seguiment del curs. No es valora la primera falta d'assistència de cada estudiant però tampoc es contemplaran excepcions—incloues activitats esportives i laborals.
 - b. La participació en les discussions de classe, tant voluntària com a petició del professor, pot puntuar de forma positiva o negativa. Es valora positivament la correcta aplicació de conceptes i teories científiques, i de forma negativa l'expressió d'opinions no fonamentades en l'anàlisi científica.
 - c. En la discussió de les lectures, l'estudiant haurà de ser capaç de resumir l'essencial de les mateixes, plantejar una reflexió crítica i aplicar-les a situacions reals.
 - d. En les presentacions dels projectes, es valora especialment la crítica al seu plantejament, resultats i recomanacions.
2. Aportació individual al projecte en equip (65%), en la qual es consideren tant el propi projecte com a aquesta aportació individual, valorant-se:
 - a. La presentació oral dels casos. Es tindran en compte tant la solidesa de l'argumentació com la qualitat formal.
 - b. Els informes escrits dels projectes (preliminar i definitiu) presentats per cada equip. Es valoraran especialment la professionalitat formal i la profunditat de la revisió final del projecte.
 - c. L'aportació individual, que es valora en dos passos: Primer, el professor valora els resultats de l'equip. Segundo, distribueix els punts obtinguts per l'equip entre els seus components, amb base en la valoració de les aportacions individuals de cada membre. Per construir aquesta valoració, cada

estudiant tindrà l'oportunitat de valorar l'aportació de cadascun dels membres del seu equip. En anys previs, aquest procediment ha penalitzat de forma notable el parasitisme residual.

3. Recuperació. Els estudiants que suspenguin però hagin seguit el curs regularment (“havent participat en les activitats d'aprenentatge i avaluació durant el trimestre”) tindran la possibilitat de recuperar-ho mitjançant l'elaboració d'un informe escrit que veure's sobre un projecte triat pel professor i que mereixi una qualificació de “aprovat” o superior.

Informació

1. Portal de l'assignatura: <http://arrunada.org/teaching.aspx?id=5> (password: “ctbp13”).
2. Es dipositarà en OCE un dossier amb la major part de les lectures del curs.
3. Foreign students are advised to contact the instructors personally, especially if they face difficulties in following the course.

Regles de funcionament

1. Data de lliurament dels informes finals: 1 de juliol.
2. Donat el disseny del curs, no és viable la incorporació tardana d'estudiants.
3. Per no entorpir el desenvolupament de les classes, els estudiants s'abstindran d'entrar a l'aula una vegada iniciades.
4. Han de mantenir-se en silenci els telèfons mòbils i apagats els ordinadors portàtils i afins.

Desenvolupament dels projectes en equip

1. Equips i selecció de projectes. Durant les dues primeres setmanes de classe, els estudiants serà assignats a equips de treball. La composició dels grups s'estableix pel professor a l'inici del curs tractant de maximitzar la varietat de formació, sexe i origen. L'assignació d'equips a projectes és aleatòria. El nombre de projecte determina l'ordre de discussió en seminaris (Sd) i de presentació final (Pi).
2. Discussió preparatòria (Sd). Es dedicaran tres seminaris a la presentació i discussió preliminar de cada projecte (uns 30 minuts per projecte) i el seu possible tractament. Cada equip haurà de proposar i discutir amb el professor un pla de treball preliminar en el qual defineixin almenys els punts següents: (a) quin vessant del problema es proposa analitzar; (b) des de quin punt de vista (això és, des de quina posició hipotètica analitzen el problema o, més en concret, per a qui es prepara l'anàlisi); (c) qui és l'audiència a la qual dirigeixen el seu informe (per exemple, (per exemple, imagini que l'equip és una empresa consultora i preguntis qui és el seu client en aquest projecte); (d) amb quins instruments teòrics aborden l'anàlisi, i (i) quins mètodes preveuen emprar. Per exemple: en un projecte sobre educació concertada podrien definir-se: (a) els grans trets de la situació actual; (b) com a punt de vista, el d'un assessor del govern autonòmic; (c) com a destinataris, als membres d'aquest govern; (d) com a teoria, la que proporciona l'anàlisi econòmica de la burocràcia i els “mercats interns”; (i) com a mètode, les bases de dades a consultar, les lectures que seran estudiades, possibles entrevistes amb diversos experts, les dades que esperen manejar, les enquestes que es pensin elaborar, etc.
3. Preparació del projecte. En les setmanes següents, cada equip haurà d'estudiar el projecte i elaborar una presentació i un informe professional. Les principals tasques inclouen:
 - a. Definir amb precisió i operativitat quina problema concret es pretén abordar, doncs cada projecte sol donar motiu a tractar diversos problemes.
 - b. Buscar i processar la informació pertinent per conèixer i analitzar aquest problema amb suficient profunditat.

- c. Identificar, repassar i aplicar coneixements teòrics de la llicenciatura que siguin idonis per a l'anàlisi.
 - d. Preparar un informe breu de qualitat professional, en fons i forma, sobre el problema triat, la versió preliminar del qual es lliurarà immediatament abans de la presentació oral.
 - i. Preparar amb els seus companys d'equip la presentació visual i oral de l'informe (Pi). Es pot emprar MS PowerPoint com a suport visual.
 - f. En totes aquestes tasques es realitzen de forma interactiva amb les presentacions preliminars en els seminaris dedicats a això (Sd).
4. Responsabilitat pel projecte. Cada equip és plenament responsable del seu projecte. En particular, gaudeix de llibertat per definir amb major o menor amplitud el problema a tractar dins de cada projecte. Les indicacions preliminars, la discussió preliminar i, en general, totes les observacions que puguin efectuar els professors han de considerar-se com a consells a valorar i no com a guies d'actuació a seguir o, molt menys, com a excuses defensives per a les decisions que s'hagin pres sobre la marxa del projecte.
5. Format de l'informe escrit. L'informe han de guiar-se per les següents pautes:
- a. La redacció ha de ser correcta i escaïda, sense malgastar espai ni temps del lector.
 - b. Extensió màxima: 3.000 paraules. A la primera pàgina ha de constar el nombre total de paraules. (Usi's per mesurar-les la corresponent funció del processador de textos). Si és necessari, poden adjuntar-se, per separat, annexos estadístics i documentals.
 - c. S'usarà un format professional quant al llenguatge i altres elements formals. Es recomana la utilització d'una plantilla pre-configurada d'un processador de textos.
 - i. Potser el millor llibre per aprendre a redactar textos: WILLIAMS, Joseph M. (1990), *Style: Toward Clarity and Grace*, University of Chicago Press, Chicago.
 - ii. Vegeu *Tingues Principles for Writing Clearly* (Williams, contraportada, ed. de 2003).
 - iii. Examen d'estil de *The Economist*:
<http://www.economist.com/diversions/quiz.cfm?quizname=stylequiz>.
 - iv. Vegin-se també els materials del Centri de Redacció de la Facultat de Traducció i Interpretació (UPF), disponible al Campus Global.
 - d. Els errors gramaticals i ortogràfics penalitzen substancialment. També les errates mecanogràfiques: convé usar com a ajuda un corrector automàtic.
 - i. Totes les referències bibliogràfiques citades han d'incloure's seguint un patró professional i uniforme en tot l'informe.
 - f. Contingut orientatiu:
 - v. Resum executiu (màxim: 150 paraules).
 - vi. Nombre total de paraules de l'informe (requerit).
 - vii. Introducció escaïda de l'assumpte que es va a discutir. És essencial especificar els instruments, teories i conceptes teòrics en què es basa l'anàlisi.
 - viii. Seccions centrals de discussió i anàlisi, que poden incloure, per exemple antecedents, causes, pros i contres de les opcions disponibles, etc.
 - ix. Conclusions. Si escau, d'acord amb la naturalesa del projecte, hauran de formular-se en termes de recomanacions directives o regulatòries.
 - x. Complements:
 - 1. Sempre, la llista de referències bibliogràfiques, formatada de manera professional i uniforme.

2. Si escau, breu nota metodològica explicant les tasques realitzades i les fonts principals d'informació (màxim: 150 paraules).
3. Annexos estadístics i documentals.
6. Fuentes d'informació. La Biblioteca de la UPF compta amb gran quantitat de mitjans de tot tipus (monografies, bases de dades, col·leccions de casos). Alguns dels més útils són les bases de dades següents: EconLit (estudis acadèmics en l'àmbit de l'economia), ABI-INFORM (estudis acadèmics en l'àmbit de la gestió d'empreses), els surveys de The Economist. Addicionalment, es recomana efectuar recerques exhaustives de recursos disponibles en Internet, però extremant la precaució sobre la validesa de les fonts (per exemple, la qualitat de Wikipedia és molt desigual). En projectes amb elements regulatoris, convé consultar les bases de dades de la Unió Europea. Per a projectes d'actualitat, convé consultar els arxius online de la premsa econòmica (Financial Estafis en www.ft.com, Wall Street Journal en www.wsj.com, Expansió en www.expansiondirecto.com o Cinc Dies en <http://www.5dias.com>). Molts d'ells són accessibles mitjançant la base de dades Factiva. Així mateix, els estats financers de sectors i empreses espanyoles estan disponible sen la base de dades SABI. Quan sigui possible, convindrà establir comunicació amb experts sectorials i amb les empreses analitzades. Per a projectes sobre l'economia espanyola, una font interessant per situar i arrencar l'anàlisi dels problemes és FEDEA, especialment el blog “Gens és gratis” (<http://www.fedeablogs.net/economia/>).
7. Guia de comprovació. Abans de les diverses presentacions i, màxime, abans de lliurar l'informe, convé comprovar els següents extrems:
 - a. Contingut del resum executiu. Resumeix l'essencial, de manera que permet al lector entendre l'informe?
 - b. És conforme l'estructura i contingut de l'informe a l'exposat en el resum executiu?
 - c. En quines teories i conceptes teòrics es basa l'anàlisi? L'aplicació de teoria en els projectes és un requisit essencial per superar el curs. És convenient esmentar-los a l'inici de l'informe.
 - d. Extensió (nombre de paraules) del resum i del text de l'informe. S'especificaran a la pàgina inicial de l'informe.
 - i. S'ha llegit la versió final del text en veu alta, corregint la seva redacció en conseqüència?
 - f. Abans de la presentació en PowerPoint, convé preguntar-se sobre si les diapositives si són llegibles en les condicions ambientals de la sala; si contenen excés de text; i si contenen figures o imatges cridaneres, però que són realment innecessàries i poden distreure a l'audiència.
8. Presentació final. Els projectes seran presentats i defensats en classe (Pi).
 - a. Abans de la presentació, cada equip lliurarà la versió preliminar del seu informe.
 - b. Es recomana l'assaig previ reiterat de l'exposició, així com l'ús prudent de suports visuals. Es valoraran més positivament les primeres presentacions, ja que presenten major dificultat per no comptar amb la referència de presentacions prèvies.
 - c. La presentació haurà de ser professional i tindrà una durada màxima de 30 minuts.
 - d. Es recomana no abusar d'efectismes innecessaris, especialment en l'ús de PowerPoint.
 - i. Cada membre de l'equip haurà de presentar oralment a tota la classe una part substancial de l'informe.
 - f. Abans de començar la seva presentació, l'equip lliurarà al professor una fulla amb l'ordre de les intervencions, per facilitar la valoració de les presentacions individuals.
 - g. La resta del temps de classe es dedicarà a la discussió del projecte, en la qual han de participar (en uns o altres dies) tots els estudiants, tant de forma voluntària com a sol·licitud del professor, plantejant crítiques i perspectives diferents sobre el projecte. Aquestes intervencions

seran valorades pel professor de forma positiva o negativa. Suposa una valoració negativa el plantejament de mers dubtes i aclariments.

9. Revisió de l'informe. Després de la presentació, cada equip procedirà a revisar el seu informe, tant en el seu fons com en la seva forma, modificant l'anàlisi i recomanacions, amb atenció a les crítiques rebudes.

10. Lliurament de les dues versions de l'informe. Tant la versió final de l'informe com la preliminar serà enviades per correu electrònic al professor (benito.arrunada@upf.edu) abans de les 24 hores de l'1 de juliol. S'aconsella als estudiants descriure en el seu missatge les millores introduïdes en la versió final.

Referències

- Anderson, Chris (2004), "The Long Tail," *Wired*, 12.10, October.
- Arruñada, Benito (2013), "Markets for Public Services: Strong Incentives vs. Comprehensive Planning?," Universitat Pompeu Fabra, March.
- Christensen, Clayton M., and Michael B. Horn (2011), "The rise of Online Education," *The Washington Post*, October 11.
- Callan, Erin (2013), "Is There Life After Work?," *The New York Times*, March 9.
- Cooter, Robert, and Thomas Ulen (2008), *Law & Economics*, Pearson International, Boston, MA, pp. on standard form contracts (302-304).
- Fama, Eugene F., y Michael. C. Jensen (1983), "Agency Problems and Residual Claims," *Journal of Law and Economics*, 26(2), 327-49.
- Friedman, Milton (1970), "The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits," *New York Times Magazine*, September 13.
- Hamori, Monika (2010), "Managing Yourself: Job-Hopping to the Top and Other Career Fallacies," *Harvard Business Review*, July 29. (Includes "Why Top Young Managers Are in a Nonstop Job Hunt," by Monika Hamori, Jie Cao, and Burak Koyuncu).
- Hayek, Friedrich A. (1988), "The Weasel Word 'Social'," in *The Fatal Conceit: The Errors of Socialism*, Routledge, London, pp. 114-19.
- Jensen, Michael C., and William H. Meckling (2009), "Specific Knowledge and Divisional Performance Measurement," *Journal of Applied Corporate Finance*, 21(2), 49-57.
- Katz, Avery W. (1998), "Standard Form Contracts," in Peter Newman, ed., *The New Palgrave Dictionary of Economics and the Law*, vol. 3, London, Macmillan, pp. 502-505.
- Korobkin, Russell (2003), "Bounded Rationality, Standard Form Contracts, and Unconscionability," *The University of Chicago Law Review*, vol. 70, pp. 1203-1295.
- Luscombe, Belinda (2013), "Confidence Woman," *Time*, March 7.
- Mullainathan, Sendhil, and Andrei Shleifer (2005), "The Market for News," *American Economic Review*, 95(4), 1031-53.
- Newport, Cal (2012), "Solving Gen Y's Passion Problem," *Harvard Business Review Blog Network*, September 18.
- Pinker, Steven (1997), *How the Mind Works*, Norton, New York, chapters. 1, "Standard Equipment", 6, "Hotheads", and 7, "Family Values".
- Pinker, Steven (2002), *The Blank Slate: The Modern Denial of Human Nature*, Viking, New York, pp. on stereotypes (201-207).
- Posner, Richard A. (1998), *Economic Analysis of Law*, Wolters Kluwer, New York, pp. on standard form contracts (126-29).
- Schaefer Riley, Naomi (2012), "The University of Adam Smith," *The Wall Street Journal*, February 6.

- Shapiro, Carl, and Hal R. Varian (1999), "The Information Economy," *Information Rules: A Strategic Guide to the Network Economy*, Harvard Business School Press, Boston, pp. 1-8.
- Stark, Rodney (1996), "Conversion and Christian Growth," in *The Rise of Christianity: A Sociologist Reconsiders History*, Princeton University Press, Princeton, pp. 2-27.
- Williams, Joseph M. (1990), "Ten Principles for Writing Clearly," in *Style: Toward Clarity and Grace*, University of Chicago Press, Chicago (from the back cover of the 2003 ed.).

Projectes

Cada equip haurà d'analitzar un dels següents projectes (subjecte a variació fins a la segona setmana de classes). Les descripcions següents constitueixen només un element indicatiu de suport.

1. Ideas and beliefs

- a. Objective: distinguish ideas from beliefs and how they are adopted.
- b. Method: identify some widespread sets of beliefs and show how people have acquired them, how they feel about them, and/or how can they be managed.
- c. Examples: global warming, "marca España", Socialism versus Capitalism, left and right political views.
- d. Possible analytical instruments: Stark (1996), Pinker (2002), Mullainathan and Shleifer (2005).

2. Professional career

- a. Objective: think strategically about professional career development.
- b. Examples: identify challenges from the environment, assets and possible deficits in emotional intelligence or technical competencies.
- c. Method: readings, introspection, surveys and interviews with former graduates.
- d. Possible outcomes: guidelines for developing a professional career or reforming academic curricula with a view to overcoming such deficits.
- e. Possible analytical instruments: Pinker (1997, ch. 6, "Hotheads").

3. Budgeting expectations

- a. Objective: learn to manage expectations and identify and achieve personal goals.
- b. Method: estimate the cost of sustaining the expected standard of living of a representative UPF graduate in economics or business administration some 15-20 years from now. Survey work, in-depth interviews and use of statistical data on families' purchasing habits and the cost of living may well be necessary.
- c. Possible analytical instruments: accounting, cash budgeting, simulation.

4. Men and women in business

- a. Objective: Identify the particular challenges of men and women in pursuing their professional careers.
- b. Method: identify the influence and relative weight of biological and environmental factors in this area.
- c. Examples of possible outcomes: draw up a plan setting out personal goals and common threats for developing a successful professional career.
- d. Possible analytical instruments: Pinker (1997, chapter 7, "Family Values") and Pinker (2002, chapter 18).

5. Reforming public services

- a. Objective: identify problems and solutions for a specific public service.
- b. Method: economics of bureaucracy and divisionalization, internal markets, cognitive limitations of how markets work.
- c. Examples currently in the news: public universities, healthcare, justice.
- d. Possible outcomes: policy proposal to reform a specific public service.
- e. Possible analytical instruments: Arruñada (2013), Jensen and Meckling (2009).

6. Contracting financial services

- a. Objective: identify common failures in transactions based on standard-form contracts despite regulation, understand the reasons for such market and regulatory failures and propose remedies.
- b. Method: in addition to theory, the project is suitable for field work using surveys of customers and managers.
- c. Example of specific topics currently in the news: debtors' liability in mortgage lending, "floor" clauses in variable interest rate mortgages, over-borrowing.
- d. Possible outcomes: proposal for regulatory reform of rules of judicial activity in this area.
- e. Possible analytical instruments: application of cognitive sciences to understand limitations in financial contracting; and economic analysis of standard form contracts—e.g., Katz (1998), Cooter and Ulen (2007, 302-304), Posner (1998, 126-29).

7. The reputation of business

- a. Objective: identify how capitalist firms are seen by citizens, and how this view influences politics and regulation.
- b. Method: Besides the application of relevant theory, the project is suitable for survey and empirical work, collecting opinions and summarizing how firms are represented in, e.g., films and news, and why they are represented this way.
- c. Examples: firms in films, firms in news, firms in litigation, the reputation of the *empresario* en Spain, the role of neologisms in this area (e.g., *emprendedor*), the relative reputation of big and small firms.
- d. Possible outcomes: education program, guidelines for corporate social responsibility for a specific firm, communication guidelines for an association of firms.
- e. Possible analytical instruments: theories on beliefs (Stark, 1996), stereotypes (Pinker, 2002, 201-207), news (Mullainathan and Shleifer, 2005), works on corporate social responsibility (Friedman, 1970).

8. Corporate governance

- a. Objective: to understand the role played by property rights and separation of ownership and control in business firms.
- b. Method: readings of theoretical works on the theory of the firm and corporate governance, as well as well academic papers and press clippings on the specific case.
- c. Example: The failure of Spanish savings banks ("cajas de ahorros").

- d. Possible outcomes: diagnosis of their failure and proposal for regulating the surviving *cajas*.
- e. Possible analytical instruments: Fama and Jensen (1983), specially the section on financial mutuals.

9. Online universities

- a. Objective: understand the impact that online universities pose in terms of both threats and opportunities to universities.
- b. Method: analyze successful cases of online university teaching and apply theory to explain changes in the comparative advantage of universities.
- c. Examples: UPF Department of Economics and Business.
- d. Outcome: proposal for developing online educational programs of the UPF Department of Economics and Business identifying appropriate interaction with online teaching and forecasting changes in education as a consequence of online teaching.
- e. Possible analytical instruments: application of path dependency arguments; elements from Evolutionary psychology which may be relevant for understanding many aspects, from resistance to change to the comparative advantage of university teaching.